

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Ameriške priprave za zблиžanje z Rusijo

Protesti proti obnovitvi angleških diplomatskih odnošajev z Rusijo — Odklonjena prošnja Trockega — Zanimanje ameriškega kapitala za sovjetsko Rusijo

— London, 26. junija. Glasovi o zopetnem zблиžanju Anglije z Rusijo in nameravani vzpostavitvi diplomatskih odnošajev med obema državama so vzbudili v angleškem tisku obširne razprave. Dočim se zavzema maloštevilni tisk delavske stranke soglasno za vzpostavitve odnošajev, pri čemer ga močno podpira tudi liberalno časopisje, pa so glasovi v konzervativnem časopisju dokaj rezervirani. Posamezni konzervativni listi proučujejo dobre in slabe strani tega koraka in menijo, da se ni naštlo zanj primeren trenutek. Izražajo tudi bojazen, da bi se po vzpostavitvi diplomatskih odnošajev zopet ojačila komunistična propaganda, ki se jo je konzervativni vladi po težkih in napornih komaj posrečilo zatreti. V tem smislu je izdal predsednik stalnega odbora mednarodne zveze za akcijo proti tretji internacionali obširno spomenico, v kateri protestira zaradi nameravane obnove odnošajev s sovjetsko Rusijo in naglašja, da se na ta način samo umetno podaljšuje na smrt obsoljeni sovjetski režim. Original te spomenice je do-

stavil tudi predsedniku Macdonaldu.

Klub različnim mnenjem pa je angleška vlada, kakor kažejo vsi znaki, trdno odločena čimprej likvidirati spor z Rusijo in normalizirati razmere med obema državama. Tako doznava diplomatski sodnik »Daily Telegraph«, da so že sprejeli angleški dominijoni od angleškega zunanjega urada daljšo noto, v kateri jih poziva, naj se izjavijo, kako staljšče zavzemajo napram vprašanju obnovitve diplomatskih odnošajev z Rusijo.

V zvezi s tem poročajo angleški časopisi, da je angleška vlada končno javno odklonila misel na posredovanje izznanca Trockega za zблиžanje s sovjetsko Rusijo in se odločila za neposredne razgovore z Moskvo. Zato je tudi odklonila prošnja Trockega za dovoljenje bivanja v Angliji, kar mu bo tudi v kratkem oficijelno sporočeno.

— Washington, 26. junija. Namen angleške vlade vzpostaviti diplomatske odnošaje s sovjetsko Rusijo, je povzročil živahno razpravo in gibanje tudi med ameriški finančniki. Ti so nam-

reč pričeli zadnje čase zelo pazno motriti razvoj dogodkov v Rusiji in začeli pošiljati v Rusijo različne gospodarske strokovnjake, ki proučujejo ruske prilike in možnost investiranja ameriškega kapitala v Rusiji. Tako je odpotoval ponovno za dalje časa v Rusijo zopet ameriški finančni kontrolor za Poljsko, bivši državni podtajnik D. Dewey, ki bo ob tej priliki posetil razna središča ruskega gospodarstva. Kot namen njegovega potovanja izrečno označujejo ameriški listi predvsem proučevanje gospodarskih razmer v Ukrajini. Znano pa je, da ima Dewey zelo dobre zveze z merodajnimi washingtonskimi vladnimi krogi in newyorškimi bankirji ter je zaradi tega smatrali njegovo potovanje kot znamenje ojačenja zanimanja ameriškega kapitala in vlade za sovjetsko Rusijo. Po mnenju nekaterih informiranih krogov ni celo izključeno, da bi po vzpostavitvi diplomatskih odnošajev med Anglijo in Rusijo, storile slične korake v doglednem času tudi Zedinjene države.

Prihod kralja Fuada v Prago

Danes dopoldne je prispel v Prago egiptski kralj Fuad kot gost predsednika Masaryka

— Praga, 26. junija. Danes je prispel v Prago egiptski kralj Fuad. Za njegov sprejem so bile izvršene velike priprave. Kralja so na kolodvoru pozdravili predsednik Masaryk, številni ministri in druge odlične osebnosti. Ko je vlak privozil na postajo, je bila oddana salva iz topov. Nekaj višjih policijskih uradnikov je že v ponedeljek odpotovalo v Monakovo, da se priključijo kraljevemu spremstvu. Razen prestolice bo kralj Fuad obiskal več industrijskih središč ter odšel nato za več dni v Karlove Vary. Program kraljevega bivanja na Češkoslovaškem je zelo obsežen in obsega med drugim tudi veliko vojaško paradu.

Glavni svečani sprejem je bil na Hradčanih, kjer bo stanoval kralj Fuad kot gost predsednika republike. Popoldne bo odšel na grob neznanega junaka in položil venec. Jutri popoldne bo na Hradčanih recepčija celotnega praškega diplomatskega zbora, popoldne pa velika vojaška parada na Beli gori. Dne 28. junija si bo kralj Fuad v avtomobilu ogledal Prago in si ogledal važnejše umetnostne znamenitosti Prage. Zvečer se bo vršil v novozgrajeni egiptski legaciji diné na čast predsednika češkoslovaške republike. Naslednjega dne bo kralj Fuad odpotval v Plzen in si ogledal tamnojšno industrijo in okolico.

Prva avdijenca italijanskega poslanika v Vatikanu

Včeraj je italijanski poslanik izročil v svečani avdijenci papežu poverilna pisma.

— Rim, 26. junija. Včeraj je bil novomenovani italijanski poslanik pri Vatikanu grof de Vecchija sprejet v nastopni avdijenci od papeža Pija XI., kateremu je izročil akreditivna pisma. Ob tej priliki je imel poslanik Vecchija govor, v katerem je poudarjal velik pomen latinske pogodbe, ki ustvarja za Italijo in Vatikan novo zgodovinsko dobo. Papež je odgovoril italijanskemu poslaniku z

govorom, v katerem se je zahvaljeval božji previdnosti, da se je ta zgodovinski čin izvršil v času njegovega pontifikata. Pri izročitvi poverilnih pisem italijanskega poslanika v Vatikanu so se izvršile svečanosti po starem tradicionalnem ceremonijalu. Italijanski kralj je poslanika grofa de Vecchija odlikoval z velikim redom sv. Mavricija.

Težkoče v izvedbi reparacijskega dogovora

Francoski parlament odobril maroško politiko vlade.

— Pariz, 26. junija. V »Echo de Paris« piše Pertinax, da so se načrti in misli francoske vlade glede na politično konferenco za izvedbo Youngovega načrta v zadnjem času precej izpremenili. Dočim se je na zadnji seji ministrskega sveta govorilo, da naj bi se konferenca pospešila ter vršila še pred mesecem avgustom, naj bi francoski parlament sedaj odobril le dogovor o dolgovi, Pertinax pravi, da so v poročilu strokovnjaške konference našli gotove pomote in dvomnosti, ki jih je povzro-

čila naglica pri delu in se morajo šele popraviti.

— Pariz, 26. junija. Nočna seja zbornice, na kateri se je nadaljevala interpellacijska debata ter debata o politiki vlade v Maroku in ki je bilo deloma zelo živahna, se je po izjavi Brianda končala s tem, da je bila sprejeta resolucija, ki izreka vladi zaupanje. V debati je več govornikov srede in desnice zagovarjalo civilizacijsko delo, ki ga je Francija izvršila v Maroku.

Povratak dr. Kumanudija v Beograd

— Beograd, 26. junija. Minister dr. Kosta Kumanudi se je danes dopoldne po daljšem bivanju v inozemstvu, predvsem kot delegat naše države pri zasedanju sveta Društva narodov v Madridu, vrnil v Beograd. Kakor se doznava, je imel minister dr. Kumanudi v Parizu več uspešnih razgovorov s francoskim zunanjim ministrom o rešitvi vprašanja odplačila naših dolgov Franciji.

Delo vrhovnega zakonodajnega sveta

— Beograd, 26. junija. Seja vrhovnega zakonodajnega sveta je sklicana za 1. julija popoldne. Na dnevnem redu je sodni postopek v civilnih pravih. Kakor se doznava, je ožji odbor vrhovnega zakonodajnega sveta že povsem proučil načrt tega sodnega postopka in bo svoje delo dokončal jutri, nakar bo predložil poročilo o njem plenumu vrhovnega zakonodajnega sveta. Vrhovni zakonodajni svet je dobil v pretrus tudi načrta zakonov o gozdovih in pogozdovanju, Krasa ter o pravoslavni cerkvi. Bržkone se bosta ta dva zakonska predloga obravnavala že na tem zasedanju vrhovnega zakonodajnega sveta. Razprava o civilnosodnem postopku bo trajala gotovo teden dni.

Občutno pomanjkanje vagonov

— Sarajevo, 26. junija. V tukajšnjih gospodarskih krogih je zbudila pozornost vest, da je bila solarna v Usori prisiljena uabaviti 2000 ton premoga iz trboveljskih premogovnikov. Čeprav imajo bosanski premogovniki v svojih skladiščih ogromne količine premoga, ki bo bržkone propadel, ker se v doglednem času ne bo mogel porabiti, vendar niso v stanju vršiti dobave v redu. Tako je v premogovniku Kakanj 1700 vagonov premoga že več mesecev na razpolago, pa se zaradi pomanjkanja vagonov ne more odpremiti.

Dr. Žanič pred državnim sodiščem

— Beograd, 26. junija. Jutri se prične pred državnim sodiščem za zaščito države razprava proti dr. Milovanu Žaniču, bivšemu poslancu in odvetniku v Novi Gradski, ki je obtožen po čl. 3. zakona o javni varnosti in redu v državi. Njegova zagovornika sta dr. Zivko Bertič iz Zemuna in dr. Zvonimir Spanić iz Zagreba.

Guverner Narodne banke pri finančnem ministru

— Beograd, 26. junija. Guverner Narodne banke Ignjat Bajloni in generalni direktor dr. Novaković, ki sta se vrnila z daljšega inspekcijskega potovanja po Dalmaciji, Črni gori, Bosni in Hercegovini, sta imela danes dopoldne daljšo konferenco s finančnim ministrom dr. Šverljugo.

Samomor medicinca.

— Beograd, 26. junija. Tu je izvršil samomor absolvent medicinske fakultete Branimir Čupić, oče treh otrok. Prezrel si je žile na roki.

Turčija in italijanski polet preko Dardanel

Odločen protest angleške vlade zaradi italijanske kršitve lausanske pogodbe.

— Zeneva, 26. junija. Zastopnik angleške vlade je vložil pri mednarodni komisiji za upravljanje dardanelskih ožin oster protest proti poletu italijanskih vojnih letal, ki se je vršil nedavno preko Dardanel in Bolgarsko, v Odeso in Rumunijo. S tem poletom je namreč italijanska letalska eskadra prekršila določbo lausanske mirovne pogodbe,

ki odreja, da ne sme preleteti dardanelске morske ožine večje število letal, kakor jih imajo skupaj države ob Črnem morju. Na podlagi statistike pa je znano, da razpolagajo vse države skupaj le s 24 vodnimi letali, dočim je štela italijanska letalska eskadra 36 velikih hidroplanov.

Italijanski petrolejski monopol v Albaniji

Kralj Zogu prodal monopol mineralnih olj v Albaniji Italijanom

— Rim, 26. junija. Kakor poročajo iz Drača, je albanska vlada poverila monopolno upravo težkih in lahkih mineralnih olj splošni italijanski petrolejski družbi, ki je zmagała na ta način v konkurenci z angleškimi, francoskimi in

ameriški družbami. Kakšne obveznosti vsebuje ta za Italijo izredno važna pogodba, še ni znano. O pogojih pogodbe sta se dogovorila kralj Zogu in italijanski poslanik v Tirani. Ital. poslanik v Vatikanu.

Mir na Kitajskem vzpostavljen

— London, 26. junija. Po zadnjih vesteh iz Sanghaja se zdi, da bo mir na Kitajskem kmalu vzpostavljen. Nankiška vlada je izplačala tri milijone dolarjev za razdelitev med čete general Fenga v Kuomintangu ter dala Fengu na razpolago tudi sredstva za odpotovanje iz Kitajske. Fenz se je od svojih čet poslovil in se načaja že na potu proti obali, kamor je odšel tudi že Čiang-kaiksek, da sklene z njim posebne dogovore o bodoči usodi kuomintangskih čet.

Rumunska fašistična stranka

— Bukarešta, 26. junija. Gligorije Filipescu, ki se je pred nekaj leti umaknil iz političnega življenja, se zopet pojavlja na političnem polju. Za 30. t. m. je sklical javno skupščino ter je izjavil novinarjem, da hoče na tej skupščini osnovati rumunsko fašistično stranko. Pristop k tej novi stranki sta prijavila že bivši vodja kmetijske stranke Lupu in državni svetnik Venecianu.

Polet iz Avstralije v Anglijo

— Sidney, 26. junija. Avstralska letalca Smith in Ulm sta poletela z letalom »Southern Cross« na pot v Anglijo. Kot prvo postajo sta si določila Derby v severozapadni Avstraliji.

Poraz Habibulaha

— London, 26. junija. Po vesteh iz Kalkute se potrjujejo vesti, da je Nadir Kan napadel afganistansko glavno mesto Kabul. Brezlična postaja v Kabulu že nekaj dni ne obratuje. O porazu Habibulaha pri Kardecu se doznava, da je Habibulah izgubil 3000 mož in mnogo vojnega materiala.

Medved poklal 14 ovac

— Celovec, 26. junija. Od konca maja je izginilo s pašne na vzhodni strani Košute po vrsti 14 ovac. Po njihovih ostankih, ki so jih našli v gozdu so domnevali, da so postali žrtev večje zveri. V resnici je pred dnevi srečal neki kmet na Konjaku medveda, ki se je kopal v mlaki, pri njegovem prihodu je pobegnil. Sedaj medveda zasledujejo, vendar pa brez uspeha. Domnevajo, da se mudi na ozemlju Babe in da je bržkone po zimi prešel iz Kranjske na Koroško.

Smrt francoskega dramatika

— Pariz, 26. junija. Tu je umrl humorist in dramatik Georges Moinaux s književnim imenom Courteline, star 69 let. Bil je zelo plodovit pisatelj. Čeprav so mu morali amputirati obe noge, ga niso mogli rešiti smrti.

Neznana usoda španskih letalcev

Prva brezlična zveza med leta-lom nad oceanom in Londonom. Poljski polet preko oceana. — Usodna zmeta vojaškega letalca.

— Lizbona, 26. junija. Kakor javljajo iz Bonta del Gada, se je torpedovka »Zaire« vrnila v pristanišče, ne da bi bila našla kakoe sledi o letalu »Mantia«. Davi ob petih eo dva portugalska, dva španska letali in italijanski hidroplan »Savoy« zapustili pristanišče, da poiščejo pogrešeno letalo. V letalskih krogih še vedno niso izgubili vsega upanja. Trdijo, da je pri sedanjih ugodnih vremenskih prilikah mogoče, da se obdrži poneorečno letalo dalje časa na morju. Vesti, da so večerj videli razvaline nekega letala, so se izkazale kot neresnične.

— Milan, 26. junija. Poljska vojaška letalca Križ in Kowalski sta dokončala zadnje priprave za prekoceanski polet in bosta odletela, čim bodo vremenske prilike ugodne.

— New Brunswick, 26. junija. Včeraj se je prvi v zgodovini poročanja vršil brezlični razgovor med letalom nad oceanom in Londonom. Uradnik agencije Ins je oddal iz letala, ki je letelo 300 m visoko londonskemu uradniku istega urada razna poročila, ki jih je bilo mogoče prav dobro razumeti.

— Mexico, 26. junija. Letalec zvezne vojske je na poizvedovalnem poletu nad okrajem Saranco opazil čete v okopih, ki jih je smatral za upornike in vrgel med nje bombo. Pozneje se je izkazalo, da je zagnal bombo med zvezne čete. En častnik in 15 vojakov je bilo rubitih, 15 vojakov pa ranjenih.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 26. junija.

Zadnje čase se pogosto množe slučaj, da občinstvo nadleguje vojake, da se pasanti nočejo umikati vojaškim oddelkom, da kolesarji in vozniki zavozijo med vrste vojakov itd. Baš te dni so se pripetili trije taki primeri. Tako je v ponedeljek popoldne po Poljanski cesti drvel z vozom mesar. pomočnik Danijel D. Na križišču Poljanske in Domobranske ceste mu je privozič nasproti oddelek vojaških kolesarjev. D. pa se vojakom ni hotel umakniti in je namenoma zavozil med nje in podrl tri kolesarje. Ko so hoteli vojaki pograbit konja, je D. z bičem opletal po njih. — Nekaj sličnega se je pripetilo včeraj pred tobačno tovarno, kjer je neki voznik pretrgal vrste vojakov in drvel z vozom naprej. Na Dunajski cesti se je pa neki mladenič norčeval iz vojakov. Komanda mesta je vse tri slučaje prijavila policiji in zahtevala, da policija te ljudi kaznuje. Policija je obsodila D.-a. na 320 Din globe, odnosno za slučaj neizterljivosti na osem dni zapor. Policijska direkcija objavlja, da bo vsakdo, ki se bo količkaj nespodobno vedel napram armadi ali, ki ne bo puščal vojakov pri miru, občutno kaznovan.

Da po slabih tovaršiji rada glava boli, je včeraj izkusil delavec Ivan T. V ponedeljek je imel god, toda proslavo je podaljšal še na torek. Bil je prav židane volje. V žepu je imel še štiri stotake in to je bilo dovolj, da si je lahko pošteno omočil izušeno grlo. Manjkala mu je samo primerna družčina, ki bi mu pomagala preganjati dolgčas. Ivan je kmalu našel tudi podjetno družico. Tam pri gugalnicah se je seznanil s Tončko. S Tončko sta včeraj obiskala celo vrsto gostiln in se imenitno zabavala. Ivan je dajal za pijačo in Tončka je pila kakor za stavo. Zvečer sta jo mahnila še v gostilno k Zagorjanki in židovsko stezo. Ivan je bil že precej okajen in daj je Tončki ves denar, ki ga je še imel, naj poravnava račun. Tončka je vzela denar in — pobeg-

nila. Odesla je Ivanu okoli 150 Din. Davi je Ivan ves mačkast zadevo prijavil policiji, ki sedaj išče podjetno Tončko.

Včeraj dopoldne je delavec Jakob Trček, zaposlen pri ključavničarskem mojstru Antonu Krhnetu v Ceznarjevi ulici 12 skušal potom avtogeničnega varjenja zaliti do za bencin, ki je pri veliki puščali. Ko se je z varilnim aparatom približal odprtini, je nenadoma nastala silna eksplozija. Pritisek eksplozije je bil tako močan, da je sod razneslo in je eno dno priletelo v mojstra Krhnetu, stolecja v bližini, drugo pa v vpojenega železniškega uradnika Ignaca Sveteta, ki se je slučajno mudil v bližini. Krhnetu je železo zlomilo desno nogo, dočim je bil Svete samo lažje poškodovan. Oba poškodovanca sta bila z rešilnim avtom prepeljana v bolnico.

Snoči je prejela policija ovadbo, da se nekeje po Rožniku klati perversneže, ki nadleguje ženske in se nesramno vede. Policija je davi prišla nekega moškega, ki je osumljen nadlegovanja žensk. Gre za nekega pekovskega pomočnika, ki je imel radi sličnih deliktov že opetovano opravka s policijo.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.87, Berlin 13.5875—13.5875 (13.5725), Bruselj 7.9088, Budimpešta 9.9304, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0744, London 275.70—276.50 (276.10), Newyork 86.835, Pariz 222.71, Praga 168.23—169.03 (168.63), Trst 297.92.

ZAGREBSKA BORZA

Devize London 275.70—276.50, Newyork 56.735—56.935, Pariz 221.71—223.71, Milan 296.83—298.83, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.83—22.89, Berlin 13.5875—13.5875, Dunaj 793.94—801.94, Praga 168.23—169.03, Budimpešta 9.9154—9.9454.

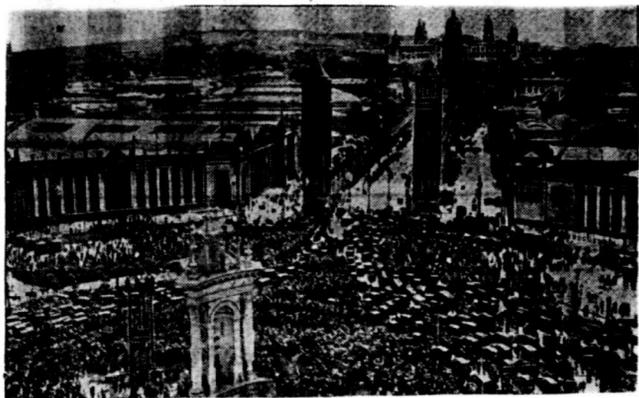
Efekt: Vojna škoda 404.5—405.5.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: London 25.1975, Newyork 519.75, Pariz 20.32625, Milan 27.1875, Madrid 73.50, Berlin 123.86, Dunaj 73.03, Beograd 9.1275, Praga 15.395, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.55, Zofia 2.28.

Naša država na barcelonski razstavi

Ves razstavni material so šele pred kratkim poslali v Barcelono

Barcelona ob otvoritvi razstave

Ljubljana, 26. junija. Kakor nam poročajo iz Beograda, so te dni odpovali v Barcelono naši zadnji in glavni delegati za ureditev izložbenih predmetov v paviljonu SHS na veliki barcelonski razstavi mednarodne industrije, obrti in umetnosti. Naš paviljon je že postavljen, zgrajen je po načrtu arhitekta Brašovana iz našega lesa, poslanega v to svrhu v Barcelono. Temelj paviljona je zgrajen iz dalmatinskega cementa, kar se je vse storilo v svrhu propagande naše lesne in cementne industrije. Državni paviljon je rezerviran za rudarstvo, lesno in cementno industrijo, za pomorstvo, promet, turizem in reprezentativne predmete. Poleg oddelka v glavnem paviljonu za propagando in razstavo našega turizma so nam španske oblasti dale na razpolago primeren prostor v velikem paviljonu za turizem. V dvoranji velikega mednarodnega paviljona je rezerviran prostor za našo agrikulturo. Nadalje je za našo etnografijo rezerviran primeren prostor v paviljonu Alfonza XIII., a za umetnost v »Mednarodnem paviljonu Des Belles Artes«. Etnografski del aranžira prof. Tkalec, umetniški Meštrovič, turistični J. Čučić; estetika paviljona je poverjena Krizmanu. V Barcelono so odpovali tudi g. Jaba Grgešević kot delegat ministrstva trgovine in industrije ter delegati za ureditev industrijskih oddelkov.

Z isto naglico, s katero so se zbirali razstavni predmeti za veliko mednarodno razstavo v Parizu, so se zbirali tudi za barcelonsko razstavo. Posledica je bila, da se zlasti Slovenci nismo mogli predstaviti inovemstvu kakor bi se lahko, če bi imeli dovolj časa za izbiranje predmetov. Glede umetniških del se je moral že pred dvema mesecema zbrati v vsaj naglici potreben material in odposlati v Beograd. Kakor smo poučeni, je žirija izmed poslanih del Jakopiča, Vavpotiča, Sternena, Alme Sodnik-Zupančič, Franceta Kralja in Toneta Kralja zavrnila nekatera dela, menda Toneta Kralja, nakar so ves razstavni material šele pred kratkim poslali v Barcelono. Moje ster Jakopič bo zastopan na barcelonski

razstavi samo z dvema umetninama: »Oranje« in »Parks«; več jih, ker so večinoma v zasebni lasti, ni mogel poslati.

Poedini oddelki bodo bogato zastopani. Mislimo se je tudi na naše zdravilne rastline. Zveza za tujski promet v Sloveniji je poslala krasen propagandni material, predvsem za Gorenjsko. Mnogo turističnega materiala je poslal tudi glavni urad za propagando Jadrana v Splitu.

Po poročilih iz Španske se še vedno dela v vseh oddelkih, tako da smo se zopet zakasnil, ker je razstava službeno že odprta. Medtem nam je lahko v tolažbo, da tudi v paviljonih drugih držav še niso povsem gotovi z razstavnimi deli. V paviljonih nekaterih držav bodo trajala še najmanj dva meseca, tako da bo razstava kompletna šele jeseni. Za ta čas so predvideni tudi glavni izleti za ogled razstave. Pričakuje se, da bo barcelonska razstava odprta do konca prihodnjega leta.

Iz naše države bodo organizirani posebni izleti v Barcelono. Zveza za tujski promet, ozir. »Putnik« je enega že najavil, ker pa se je otvoritev razstave zakasnila, ga je odložil na september. Interesenti dobe vse potrebne informacije o razstavi, hotelih, cenah itd., če se obrnejo na »Putnika« v Ljubljani.

Kot rečeno, bo naš turizem na razstavi bogato zastopan, v prvi vrsti z bogatim propagandnim materialom. Glavni urad za propagando Jadrana je poslal v Barcelono g. Bojaniča iz Splita in g. Jendrišiča iz Sarajeva. Splitnik »Putnik« je tudi poslal svojega delegata, ker je razstava velikega pomena za naš turizem. Svojega delegata bo poslal najbrže tudi ljubljanski »Putnik«. Ves propagandni material turizma: reliefi Jadrana, velike risbe pomorskih svetilnikov itd. bo poslan po zaključku razstave Pomorskega muzeju v Splitu.

Kakor doznavamo, bo še tekom letošnjega leta odprta velika razstava v Liegeu, a l. 1933 velika mednarodna razstava v Chicagu. Obeh teh razstav se udeležijo tudi naša država.

ženke. Pozvoni in reče, da bi rad z gospodično govoril. Povedala mu je, da gospodična še spi. On reče: nič ne de, recite ji, da sem jaz tu, in bi rad takoj z njo govoril. Sobarica odide, in se vrne z odgovorom, naj opusti; gospodična nikakor ne more priti, ker še ni počesana. Zaročenc po sobarici zahteva, naj gospodična hitro pride takšna, kakršna je, ker ji ima sporočiti nujno zadevo. Zaročenka pride v spalnici obleki z zaspanimi očmi in z zmrisnimi lasmi. Zenin jo ostro pogleda in reče: tako, tebe, ki bi morala zjutraj prva vstati in biti prva pri delu, najdem tako. Ako te še enkrat tako dobim, ne moreš postati moja žena.

Drugi ženitni kandidat je prinesel svoji ljubljenci blago, ter zahteval, naj mu naredi kravato. Drugič je zahteval, naj mu naredi nove in zašije stare nogavice. Poval bil se je na večerjo, katero je morala sama pripraviti in skuhati, ker se je hotel pripraviti, koliko gospodinjstva razume.

Na vsak način so take poskušnje najbolj zanesljive, da se ne »kupi mačka« za nevesta potoki nekaj solz, ki pa nikdar niso tako grenke kot one nezakonske matere. Ona se še vedno lahko spopolnjuje in nihče ji ne bi mogel očitati, da je ostanek drugih.

Dalje je morda tudi res, da imajo za nekatero ljudi spolne naslade svoj pomen, ki pa prinaša nesoglasje. Toda kjer živita dva zmerna in dva strastna skupaj, tam gotovo ne, baš pa tam, kjer je v tem oziru prevelika razlika. Najbrže pa so prevelike jeremiade skoro gotovo več ali manj neutemeljene, in bilo bi dobro, da bi imeli več takih detektivov, kot sta Pankracij Klop in g. Knaflič, ki bi v znamenju srca posredovali med črnogledimi zakonci in tako pomirjevali njih razburjeno bolno dušo.

Radivojka.

77

Ljubil sem enkrat tako močno, kot je le mogoče ljubiti z vročo, iskreno in resnično ljubeznijo. Mislim sem tedaj, da sem naj srečnejši človek na svetu. Nisem poznal prevare, zlobe in propalosti, v kakršni nekatera ženske živijo in uničuje srečo, blagostanje in življenje mladim neizkušenim mladencem. Tedaj siromak še nisem vedel, kaj se vse na svetu dogaja pod krinko ljubezni!

Nisem vedel, da so med človeško družbo izrodki, ki se ne morejo prištevat med ljudi, ampak spadajo med najslabšo živino! Tedaj pa, ko sem se zavedel, je bilo že prepozno! Varan sem bil tako kruto in opharjen tako grdo, da čutim in bom čutil posledice vse svoje življenje. Namesto da bi živel brezskrbno in v blagostanju, se moram truditi za skorjico kruha. In vsega tega je krivo dekle, o kateri sem mislil, da je pravi angel in sem bil trdno prepričan, da boljše bitja ni na svetu! Komaj sem stopil v svet, že sem s prvim korakom zabredel v blato, v katerega sem se potem, nevede pogrezal vedno bolj. Jaz rečem, pa sem mislil, da plavam na oblakih sreče vedno bliže nebesom! Ne želim največjemu svojemu sovražniku, da bi doživel to, kar sem doživel jaz, v najlepših letih! Star sem šele 28 let, pa eksistenčno popolnoma uničen po oni, kateri sem žrtvoval vse! Meni ni ostalo drugega nego golo življenje in bridko spoznanje, da se skoro nobeni ženski (posebno če je lepa) ne more verjeti. Spoznal sem, da je na svetu malo poštenih deklet!

Ne sovražim ženskega spola, kajti moje srce sovraštva ne pozna, ampak ravno nasprotno. Živel bi rad ob strani res dobre, plemenite ženske, ki bi mi bila vse, kot je dobra mati svojemu detetu. Raje pa bi imel magari 20 let starejšo kot pa mlajšo, ker na takšno se bi lahko vedno zanesel, da bi mi bila zvesta in bi me ne varala, kakor to delajo druge mlajše. Vem, da bi takšna skrbel zame, posebno ko bi uvidevala, da jo v resnici ljubim. Jaz sem na tem stališču, da je zmirljaj boljša stara, grda žena, kot pa mlada, lepa. Pri prvi sem prepričan, da bi našel iskreno ljubezen, kar je pa pri drugih zelo redek slučaj. Čeprav sem tudi jaz fant od fare, ali mlade, lepe žene bi ne hotel za vse na svetu, pač pa staro!

Vsak, ki je bil tako kruto prevaran in kateremu je ženska za vedno uničila eksistenco kot jo je meni, mi bo pritril, da je v nekaterih krasnih ženskih telesih več »bognasvarujev«, kot pa v najstarejšem mačku, ki jih ima baje devet! Jaz sem in ostanem tega mnenja, da nima večina krasnih deklet dobrega srca! Posebno tiste, ki se zavedajo svoje lepote, ne zavedajo se pa, da bo enkrat tudi lepote konec in jim bo ostalo le grenko spoznanje, da njihovo življenje ni bilo vredno navzezanje niti piškavke oreha. Tega spoznanja ji ne vzame noben puder, ne svilene obleke in ne tisočaki, katere si je morda pridobila s prevaro in za ceno sreče marsikaterega mladčena. Koliko samomorov gre na račun teh brezvestnih demonov!

Brezvestni izrodki se nahajajo tudi med fanti, toda ne v toliki meri, kot pa med lepimi in nežnim spolom.

Ce so bo našla katera starih, ki bi rada živela poleg mladega moža, v nevaranju in zvesti ljubezni, naj se kar oglasi med »Masilimi oglasi«, pa se ne bo kosal! — Mladim in lepim pa sem napovedal že zdavnaj boj in smrtno sovraštvo do konca življenja!

Prevarani in uničeni.

78

Z Brundeževim stricem sva si najboljša prijatelja. Če ima le čas, me obišče. Sedem križev ima že na plečih, a vedno je še star fant, čeprav ima grunt in bi bil potreboval gospodinj. Zakaj se ni oženil, to je vsem ljudem skrivnost, le meni je vse povedal.

Stari Brundež je svojemu sinu Matiji zapustil lepo kmetijo, ko je bil ta star 28 let. Matija se je začel ozirati okrog, kje bi si našel ženo, da bi mu gospodinjila in mu bila družica v življenju. Kmalu jo je našel! Na običajnem romarskem shodu pri sv. Valentinu na Limbarski gori se je spoznal z brhko Srakarjevo Ančko iz morav-

ske doline. Kmalu je bil Matija na oklicih — ženin je bil!

V zadnjem tednu v sredo pred poroko se je napotil v lepi mesečni noči k svoji nevesti, nesel ji je običajna ženitovanjska darila.

Tiho in neopaženo se je približal njemu domu in stopil pod okno. Prišel je tako do bezgovega grma, ki je bil ravno pod Ančkinim oknom. Kakor od strele zadet je obstal ženin Matija, čul je naslednji pogovor:

— Prav nič ne bodi jezen, Janez, če vzhmem tega Matijo: čisto zaverovan je v mene. Tudi tebe ima rad, to je dobro, da ima grunt! Jaz bom njegova žena, a ti boš pri nama za hlapca...

Matija je zvedel zadosti, po njem je nemirno zavrela kri; v bližini so bila debela polena; že je mislil pograbiti enega in mah-niti — pa se je premislil.

Ko je po dobri uri vasovalec odšel, je prišel Matija k svoji nevesti in jo poklical. Zapeljivka je lepo pozdravila svojega ženina in mu je že mislila odpreti vrata, pa ji je resno odgovoril:

»Ančka, ni ti treba odpirati vrat, kadar pride Janez, pa mu jih odpri! Lahko noč!«

Vsi ljudje so ugubali, osobito pa še stare ženske, zakaj je Brundežev Matija razdril poroko — pa nobeden ni nič izvedel, molčal je Matija, a tudi nevesta ni imela kaj govoriti. Oglasali so se pri Matiji še vedno njegovi prijatelji in ga ženili, a on je vsakemu odgovoril:

»Ni vse zlato, kar se sveti! Pa tudi ni vse res, kar ljudje govorijo!«

Bili so tudi taki, ki so posebno nadlegovali Matijo z ženitvijo in mu vsiljevali to in ono nevesto. Tem je odgovorjal Matija:

»Neki fant — ženin, je šel vprašat puščavnik, ali naj se ženi ali ne. Ta pa mu je odgovoril: »Kakor boš naredil, bo napačno zate!« Matija se ni oženil in je še vedno star fant!

A. S.

NOGAVICE Z ŽIGOM

Ključ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Naš tenor Banovec se poslavlja

Danes 26. t. m. se poslovil od nas kot Lyonel v »Marti« naš ljubljani, mnogo uvaževani in še veliko obetajoči operni tenor g. Svetozar Banovec. Odhaja v svet, — željan izpopolnitve v svoji stroki.

Svetozar Banovec je bil rojen v Ljubljani, kjer je študiral na II. državni realni gimnaziji. Kot poročnik je bil v svetovni vojni na gališki in italijanski fronti. Po vojni je l. 1919 vstopil v gledališki zbor ter je bil član samo nekaj mesecev, a že je pel tudi solistovski partije. Nato pa se je vpisal na pobudo ravnatelj g. Mateja Hubada na konservatorij Glasbene Maticе v Ljubljani. Tu je dovršil šest letnikov solopetja in glasbe.

V sezoni 1922/23 ga je angažiral tedanji intendant g. M. Hubad. Ker se je pevsko zelo hitro razvijal, je že v sezoni leta 1923/24 z uspehom nastopal v nekaterih prvih vlogah. Kmalu je postal prvi lirski tenor ter je do danes absolviral nad 560 predstav v sledečih operah:

Boheme — Rudolf, Hoffmanove pripovedke — Hoffman, Faust — Faust, Rigoletto — Vojvoda, Onegin — Lenksi, Mignon — Viljem, Butterfly — Pinkerton, Prodana nevesta — Junko, Manon — Des Grieux, Marta — Lyonell, Sevilski brivec — Almaviva, Jenufa — Laca, V vodnjaku — Volteh, Jonny svira — Max, Schicchi — Rinnucio, Beg iz Seraja — Belmonte, Carobna piščal — Tamino, Così fan tutte — Fernando, Carjeva nevesta — Lykow, Maj-ska noč — Lewko, Zaljubljen v tri oranže — princ, Lepa Vida — I. tenor, Eros & Psyche — Eros, Zvedave žene — Florindo, Traviata — Alfredo, Don Pasquale — Ernesto, Zrinjski N. Šubic — Juranič, Boris Godunov — Blaznik, Mrtve oči — Pastir, Salome — Narraboth, Othello — Cassio, Oedipus rex — Pastir, Stanac — Seljak, Nižava — Nando, Zongler — Menih — skladatelj.

Poleg tega je nastopil še v 9 manjših vlogah. Kot koncertni pevec - solist je sodeloval na mnogih koncertih Glasbene Maticе v Ljubljani in na koncertu Pevskega društva Kola v Zagrebu; s poslednjim se je udeležil tudi mednarodnega glasbenega festivala v Frankfurtu. Sodeloval je tudi na nešteti drugih koncertnih in dobrodelnih prireditvah.

Z uspehom je gostoval tudi v drugih krajih, kakor n. pr.:

Zagreb v Boheme, Rigoletto, Brivec sevilski, Tri oranže.

Beograd v Hoffmanove pripovedke, Manon, Tri oranže.

Split v Manon, Rigoletto, Schicchi, Tri oranže, Zvedave žene, Faust.

Dubrovnik v Rigoletto, Faust, Butterfly, Brivec sevilski, Tri oranže, Boris Godunov, Subotica v Marti.

Osijek v Così fan tutte.

Sarajevo v Rigoletto, Boris Godunov, Butterfly.

Maribor v Schicchi, Oedipus rex.

Kranj v Manon, Lepa Vida.

Celje v Brivec sevilski.

Že iz tega sporeda se vidi, da je bil Svetozar Banovec najdelavnejši član in najboljša opora naše opere. Velika vrzel je

nastala v naši operi, ker bo le težko dobiti nadomestilo zanj. Tudi mi ga bomo močno pokrešali, a želimo mu v tujini veliko uspeha in sreče!

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 26. junija 1929; katoličani: Ivan in Pavel; pravoslavni 18. junija, Akil.

DANASNJE PRIREDITVE.

Opera: Marta. A.
Kino Matice: »La Boheme« (Lilian Gish)
Kino Ideal: Ljubav. (Elizabeta Bergner).

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg. Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Spodnja Siska.

— SK »Ilirija« (Lahkotletska sekcija). — 27. in 28. junija se vrši na prostoru ASK »Primorje« na Dunajski cesti lahkotletsko propagandno prvenstveno tekmovalno poudenec za leto 1929. Anglarom na sporno zavednost vseh atletov S. K. »Ilirije« in jih pozivamo, da se mitinga sigurno in ob pravem času udeležijo in sicer sledeči: Otrata, Pavlin, Rak, Vidmar, Bovar, Kumer, Soukal, Sporn, Tinta, Banko, Stepiček II., Seegu, Lojk, Rotar, Wildman, Mahnen in Štrter. Zbirališče atletov vsakokrat pred igriščem ASK »Primorje« in sicer: 27. junija ob 16.30, a 28. junija ob 15.30 uri popoldne. — Načelnik.

— Službene iz LHP-a. Seja uprav. odbora se vrši jutri v četrtki ob 20. v dan-skem salonu kavarne Emona. Naprosila so vsi gg. odborniki, da se seje gotovo udeležijo. — Tajnika.

Šolstvo

— Zaključni izpit na dr. trgovaški akademiji v Ljubljani. Pod predsedstvom ministrskega odposlanca z. inšpektorja Mihajla Presla se je vršil zaključni izpit v času od 7. do 22. t. m. Od 20 kandidator in kandidatini, ki so bili pripuščeni k izpitu, je napravilo zaključni izpit 17 kandidator (kandidatini), ponavljalni izpit se je dovolil 3. Zaključni izpit so napravili (e) sledeči (e) kandidati (kandidatini): Antončič Ljubonir, Czurda Hugon, Heiler Ivan, Jančar Rudolf, Javornik Ivan, Jeglič Miroslav, Kanalc Danica, Kuharič Ludovik, Ogriček Gustav, Orel Vera, Peterlin Marija, Privšek Josip, Senica Jožef, Skaberne Metka, Sramel Bogomir, Šulzaj Helena, Vidmar Vanda.

— Na državni deški meščanski šoli v Mariboru je začelo vpisovanje v višje razrede neposredno po slavlju in razdelitvi letnih izpiseval v petek, dne 28. junija t. l. V prvi razred je vpisovanje v soboto, dne 29. junija t. l. od 8. do 12. ure. Učenci se morajo izkazati z zadnjim šolskim izpisevalom. — Ravnatelj.

— Vpisovanje na meščanski šoli pri Sv. Lenartu v Slov. gor. bo dne 29. in 30. junija t. l. v ravn. pisarni od 8.—12. ure. V I. razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so uspešno dovršili 4. šolsko leto. Za vpis je potrebno šolsko izpisevalo (ali izkaz) iz krstni list.

— Deška in dekliška meščanska šola na Jesenicah. Vpisovanje v I. razred bo v nedeljo 30. junija od 8.—12. Sprejemali se bodo učenci in učenke, ki so uspešno dovršili 4. razred (oddelke) osnovne šole. Pri vpisu morajo vplačati 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencev.

— Glasbena šola v Kranju priredi jutri, 17. t. m. točno ob 18. uri v gimnazijski telovadnici javno predložilo svojih gojenec in gojenk. Vabljeni so člani, starši in glasbo ljubče občinstvo sploh. Vstopnine ni.

— Na tehniški srednji šoli v Ljubljani in na obrtnih šolah tega zaveda se vrši vpisovanje v prve letnike od 2. do 5. septembra. Le na Gradbenih rokodelski šoli se vrši vpisovanje od 28. do 30. oktobra.

— Na mestni žen. real. gimnaziji se je vršil viš. teč. izpit pod predsedstvom univ. prof. dr. Izidorja Cankarja. Izmed 27. gojenek je prejele 24 izpisevalo zrelosti, 3 gojenkam se je dovolil ponovni izpit v jeseni.

— Pletarska šola v Ptuj. V pletarsko šolo v Ptuj se sprejemajo za šolsko leto 1929/30 v I. letnik redni in izredni učenci, učenke, ki so z dobrim uspehom dovršili osnovno šolo. Redni učenci (učenke) bodo mogli redno obiskovati pouk. Isti je praktičen in teoretičen ter traja dve leti. Šolske potrebščine bodo dobivali učenci (učenke) brezplačno v zavodu. Po uspešno dovršeni učni dobi sprejemlo odpuščino, ki velja v smislu zakonitih določil kot pomočniško sprejemalo. b) Kot izredni učenci pa se sprejemajo tudi odrasle osebe, ki že izvršujejo pletarstvo in se žele v zavodu izpopolniti izobrazbo v tej stroki, in oni, ki se žele izučiti v pletanju raznih pletarskih izdelkov, ki pridejo kmetijstvu v upošte. Za te učence je teoretičen pouk neobvezen. Vpisovanje se vrši od 24. junija do vključno 30. avgusta 1929. Redni učenci naj pridejo k vpisovanju v spremstvu staršev oz. njih namestnikov in naj prinesejo s seboj: a) rojstni list, b) domovnico, c) zadnje šolsko spričevalo, d) navrstveno spričevalo. Vpis se lahko izvrši tudi pisмено, vendar je v tem slučaju potrebno pri mladoletnih pisμένο dovoljenje staršev. Redni in izredni učenci se bodo morali sami vzdrževati. Pouk prične 1. septembra 1929. Učenci (učenke), ki bodo sprejeti, sprejmejo o sprejemu pisμένο obvestilo.

Šah

Ljubljanski šahovski klub odide za praznike s svojim prvim moštvo, ki ga tvorijo gospodje: Furlan, Gabrovšek, Mrzlikar, M. Vidmar, C. Vidmar, Zagel, Zadnek in Zidan na turnejo v Zagreb in Karlovec. Prvi dan 29. t. m. se bo igrala tekma z Zagrebškim šahovskim klubom, dne 30. t. m. pa bo prvo srečanje našega kluba s šahovskim klubom v Karlovcu. Vse podrobnosti turneje se bodo določile na današnjem sestanku v kavarni »Zvezda« ob 19. uri, kateremu naj se vsi igralci sigurno udeležijo. — Predsednik.

Postati oče je lahko, nositi odgovornost pa težko. — Žalostno, a vendar resnično. — Nivse zlato, kar se sveti.

76

Ker vidim, da se ankete o ženitvi udeležujejo vsi sloji, bogati in revni, inteligentni in preprosti, mladi in starejši, zato bodi tudi meni dovoljeno spregovoriti nekaj besed. Med ženitnimi kandidati, ki si izbirajo svoje življenjske tovarišice, jih je najmanj, ki bi iskali in zahtevali pridno in dobro gospodinj. Vse drugo pride prej v poštev; denar, lepota, stalna služba itd. Kakor komu bolj kaže, saj so kljub temu lahko srečni, ako prinese vsak izmed zakoncev v zakon nekaj potrebnosti in uvidenosti, da ne more od drugega zahtevati popolnosti, ker tudi sam ni vsestransko popoln.

So pa še druge vrste ženitni kandidati, katerim gre v prvi vrsti za naslade. Koliko dobrih in pridnih deklet bi vedelo o tem povedati, da se zato ne može, ker ne morejo nikomur zaupati. Večkrat se sliši od tega ali onega dekleta: saj bi se poročila, tak lep, fest fant je bil, videti resen in moder, toda ko sem šla prvič ali drugič z njim na izprehod, me je že vodil v samotno in ker ni dosegel svojega namena, me sploh ni maral, češ, da »mačka« v žaklju noče kupiti. Poskusila sem z dvema, tremi, pa bili so vsi enaki, zdaj pa nobenega več ne maram. Ti razuzdanci hočejo le nedolžnih deklet, dasi sami že zdavnaj niso več nedolžni! — Koliko jih je, ki nimajo najmanjši smisla za ženitev in nimajo najpotrebnejših reči za ustanovitev lastnega ognjišča. Ni primernega zasluzka, ne stanovanja, ne pohištva, niti potrebnih listin, in že spravimo na svet novo bitje, dasi bi bilo zadosti zgodaj, če bi se jim rodilo šele proti koncu

prvega leta po poroki. Oče postati je lahko, toda očetovsko skrb in odgovornost prevzeti, to je tem modrijanom preveč. Le vprašajte in marsikaj boste zvedeli med preziranimi devicami. Sicer se pa o tem vedno lahko prepričamo po številu nezakonskih otrok, ki so bili večinoma spočeti pod pretvezo objube zakona. Na vsak način je bolje ostati »stara devica«, kot prevarana samica ali zapuščenca nezakonska mati!

Ni res, da je ženskam izključno le za naslade. Poleg redovnic, ki žive po samostanih, jih živi še vedno lepo število med svetom, ki jim je vzdržnost nad vse, le statističnih podatkov tu ni mogoče navesti, ker to je skrit zaklad. Za te v bolnici ni potreba nobenih posebnih oddelkov in paviljonov. Res, da je ženska bolj mehka, čutna in za vse bolj dovzetna. To je zaradi naravnega vzvišenega ženskega poklica že v naravi, in se jo lažje pridobi za gotove stvari, ne le za naslade, ona tudi hitreje nasede raznim goljufom in sleparjem. Mož je pa, ki se vedno bahajo s svojo bistroumnostjo, prevdarnostjo in poštenostjo, to žensko slabost izkoriščajo v svoje nizkote namene, da tembolj večajo bedo in siromaštvo. Ti prefrigani možje naj bi si drugače iskali svojih življenjskih tovarišic; s samim zapeljevanjem, zafkaccijami in zaničevanjem si ne bodo vzgojili dobrih gospodin, zakaj po katerem blagu se najbolj povprašuje, istega se tudi največ na trg prinese. Išcite si dobrih gospodin in dobili jih boste, pa ne na promenadi, niti v kavarni.

Evo vam dveh primerov, ki sta mi znana iz inteligentnih krogov. Neki gospod je prišel zgodaj zjutraj na dom svoje zaro-

Dnevne vesti.

— Izplačilo zaostalih invalidnin, pokojnin in potnih stroškov. Finančni minister je odredil, da se začne iz švedskega posojila izplačevati invalidnine, pokojnine in potni stroški državnim uradnikom. V Beogradu bodo izplačevali zaostanek v finančnem ministru, v drugih mestih pa finančne uprave. Še ta mesec morajo biti uradnikom, invalidnim in vpokojencem izplačani vsi zaostanki.

— Opozorilo inozemskim posestnikom nepremičnin v Avstriji. Zveza inozemskih posestnikov nepremičnin v Avstriji je dosegla po dolgem prizadevanju za svoje člane in druge interese lep uspeh. Avstrijski nar. svet je sprejel nov stanovanjski zakon, v katerem je sicer še vedno mnogo omejitev glede razpolaganja s hišami in poslopiji, vendar pa pomeni važen korak naprej. Mišnemu posestniku dovoljuje gotov znesek od posesti, pod gotovimi pogoji lahko hišni posestnik svobodno sklepa najeminske pogodbe, oddaja stanovanja in odpove strankam stanovanje, če ga rabi sam. Poleg tega lahko zviša najemnikom prispevek za upravne stroške. Za sodo določbe novega stanovanjskega zakona tako komplicirane in težko razumljive, da je lažju nujno potrebna strokovna pomoč. Zveza je ustanovila v ta namen stalno posvetovalnico in daje vsem zainteresiranim pojasnila brezplačno. Tudi upravo hiš inozemskim posestnikom prevzema brezplačno. Sedež je Wien I. Johannessgasse 15.

— Kongres federacije slovenskih inženjerjev. Letošnji kongres federacije slovenskih inženjerjev se vrši v Poznaniu v zvezi z veliko poljsko razstavo. Otvorjen je bil v nedeljo pod predsedstvom ing. Sarafova iz Sofije. Zvezo češkoslovaških inženjerjev in arhitektov zastopajo ing. Slavik, Pičman in Kolinsky, ruske inženjerije v emigraciji prof. ing. Lomskov, bolgarske ing. Budev, jugoslovske ing. Avramović. Z otvoritve so poslali slovenski inženjerji udanostne brozjavke našemu in bolgarskemu kralju ter češkoslovaškemu in poljskemu predsedniku.

— Zanimanje Poljakov za našo rivijero. Tudi Poljaki se vedno bolj zanimajo za našo rivijero. Naš konzulat v Varšavi poroča, da odpotuje letos na našo rivijero najmanj toliko poljskih letoviščarjev kakor lani. Te dni je prišlo na Sušak iz Varšave 38 slušateljev gozdarske fakultete s profesorji. S Sušaka so se odpeljali v Senj, kjer so si ogledali drevesnico. Iz Senja odpotujejo na Plitvička jezera, potem pa v Split in ob obali do Kotora.

— Koridorni vlaki med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Med Češkoslovaško in Jugoslavijo so uvedeni direktni koridorni potniški vlaki, ki vozijo med Prago in Sušako odnosno Splitom preko Peteržalke, Orszavara, Hezveshaloma, Győra, Szombathelya, Koprivnice in Zagreba do Sušaka odnosno preko Ogulina do Splita. V direktno potniško tarifo za te vlake so uvrščene naslednje naše postaje: Zagreb, Bakar, Reka, Sušak, Vrhovina, Plitvička jezera, Split in Osijek.

— Promet turistovskega vlaka na progi Ljubljana gl. kol. - Zagreb gl. kol. dne 30. junija 1929. V nedeljo 30. tm. vozi na progi Ljubljana gl. kol. - Zagreb gl. kol. izredni turistovski vlak z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 21.30 in prihodom v Zagreb gl. kol. ob 1. Vlak ima postanek na vseh postajah, razen na postajališčih.

— Avtobusna zveza Kranj - Jezersko. Slovensko planinsko društvo naznanja, da se otvori jutri nov avtobusni promet med Kranjem in Jezerskim. S tem je omogočeno vsakomur ogledati si ta prekrasni kraj. Cena je zelo nizka, plača se od osebe 1 Din za km. Odhod avtobusa s kolodvoru v Kranju vsak dan ob 9.30, prihod na Jezersko (pred Kazino) ob 11, popoldne odhod iz kraja ob 20.15, prihod na Jezersko ob 21.50. Obratno pa vozi z Jezerskega ob 7 ter prispe v Kranj ob 8.50 ter ob 11.15, in prispe v Kranj ob 12.50. Avtobus, ki prihaja v Kranj ob 8.50 in 12.50 ima zvezo na Ljubljano ob 9, in 13. Potniki prestopajo pred postajo Stara pošta. Ta vozni red velja samo za delavnike in se ga podjetje tudi drži. Poleg tega pa vozi avtobus ob nedeljah in praznikih po naročilu c. občinstva.

— Nov list ameriških Slovencev. Te dni je izšla prva številka »Jugoslovskega Obzora«, ki ga izdajajo Slovenci v Milwaukee. List izhaja enkrat na teden in kajer je razvidno iz uvodnika ima namen srbeti za boljši gnotni položaj Slovencev v Ameriki in vzbujati med njimi zanimanje za staro domovino. Obenem bo list pobijal razdiralno propagando in duh med ameriški Slovenci. V prvi številki uredništvo z žalostjo ugotavlja, da je napravila Amerika iz mnogih Slovencev Američane, ki so bolj ameriški kakor sama Amerika in bolj revolucionarni kakor sama sovjetska Rusija. Žal ni nikogar med Slovenci v Ameriki pravi uredništvo, ki bi poskrbel, da ostanejo Slovenci to, kar so v resnici, zvesti sinovi svoje slovenske matere, ki jih je usoda odtrgala od rodne grude in razptela po svetu.

— Palača zaveda za zavarovanje delavcev v Beogradu. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je sklenil zgraditi v Beogradu monumentalno palačo. Razpisana sta že dva natečaja za osnutke. Za tri najboljše osnutke v prvem natečaju so določene tri nagrade v skupnem znesku 75. Din, za tri najboljše osnutke v drugem natečaju v skupnem znesku 30.000 Din.

— Nalezljive bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 7. do 14. t. m. je bilo v ljubljanski oblasti 59 slučajev škrlatinke, 4 tifuznih bolezni, 53 ošpic, 10 davice, 43 dušilneve kašlja, 10 šena ter po 1 nalezljivega vnetja možganov, krčevite odrevenelosti in vrančinega prisada. — V mariborski oblasti je bilo od 8. do 14. t. m. 26 slučajev vnetja prušesne slinavke, 12 tifuznih

bolezni, 66 škrlatinke, 38 ošpic, 5 davice, 9 šena, 6 vrančinega prisada, 2 krčevite odrevenelosti, 1 dušilneve kašlja in 1 očesne kapavice novorojenčkov.

— Zivalske kužne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 10. do 16. t. m. je bilo v ljubljanski oblasti 24 slučajev svinjske kuge, 23 svinjske rdečice in 1 čebelne kuge; v mariborski oblasti je bilo 17. t. m. 6 slučajev vrančinega prisada, 3 mehurčaste izpuščaja, 3 stekline, 25 svinjske kuge, 15 svinjske rdečice, 1 sušavca in 1 čebelne gnlobe.

— Odpiranje in zapiranje obratovalnic v naših letoviščih. Veliki župan ljubljanske oblasti razglasa, da smejo biti trgovske in obrtne obratovalnice na Bledu, v Bohinjski Bistrici, Kranjski gori, Mojstrani, Dolenskih toplicah in Laškem v času od 1. junija do 30. septembra ob delavnikih odprte od 7. do 21.

— Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglašajo za mrtve posestnik v Belih Vodah pri Šostanju Franc Slemenšek, ki je odšel 15. maja 1915 k vojakom v Celje in je bil na italijanski fronti, od koder se ni vrnil. Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglašajo za mrtve posestnik v Salovcih Abraham Aleksander, ki je 7. maja 1919 neznanomak izginil.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list«, št. 64 z dne 25. t. m. objavlja uredbu o vzdrževanju državnih cest, mostov in prehodov, uredbu o službenih razmerjih cestnih nadzornikov in njih prejemkih, uredbu o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih, pravilnik za trasiranje in sestavljanje projektov za državne ceste, uredbu o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, natečaj za sprejem zdravnikov v mornarico in natečaj za sprejem inženjerskih častnikov v mornarico.

— Nov sneg v planinah. Zadnje dni imamo za letni čas izredno hladno vreme. Sneg čij je v nižavah lilo, v planinah je pa zapadel nov sneg. Davi so se videle Kamniške planine iz megle močno pobeljene.

— Angliška jahta v Šibeniku. V ponedeljek je v šibeniško luko priplula krasna angliška jahta, s katero je prispelo več uglednih Angležev. Jahta je odplula do slapov Krke, popoldne so si pa gosti ogledali mesto in njega znamenitosti. Jahta je nadaljevala pot proti severu.

— O evropskem krožnem poletu poročajo zagrebške Novosti v svoji ponedeljkovi številki in med drugim naglašajo, da so bili prvi, ki so obvestili svoje čitatelje o tem poletu. Ugotavljamo samo, da sta o tem poletu že pred meseci obirno poročala »Jutro« in »Slovenski Narod«. Na koncu pravijo »Novosti: Prava je šteta što u našoj državi nemamo još privatnih sportskih pilota, koji bi već ove godine sudjelovali na tako interesantnoj utakmici. Nema dvojbe, da bi naši sportisti i u tom plemenitom savremenom sportu dostojno zastupali naše boje pred kulturnim svetom, kao što je to slučaj i u ostalim granama sporta.« Trditelj zagrebških »Novosti«, ki očitavno niso bile zadostne o tem inormirane, pa ne drži, zakaj evropska letalskega krožnega poleta se udeležiti tudi naše novo letalo, ki bo tekom prihodnjega meseca dograjeno v Ljubljani. Da v naši državi nimamo privatnih sportskih pilotov, tudi ne drži, ker imamo v Ljubljani dva in sicer Colnarja in Gabrijela Vodička. Vodiček bo tudi upravljal naše letalo, ki bo sicer letalo pod francosko zastavo.

— Vreme. Dobili smo pravo jesensko vreme, samo s to razliko, da med nalivi močno grmi in treska. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in deževno, da se bo pa vreme polagoma zboljšalo. Barometer je znatno poskočil in morda se nas nebo res usmilil, kajti dežja in hladnega vremena imamo že dovolj. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Največ dežja smo imeli v Ljubljani, pa tudi v Mariboru in Zagrebu je pošteno lilo. V Beogradu je padala med dežjem toča. Maksimalna temperatura je znašala v Skoplju 31, v Splitu in Beogradu 27, v Zagrebu 19, v Ljubljani 17,4, v Mariboru 15 stopinj. V Sloveniji imamo torej hladno, skoro jesensko vreme. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,2 mm, temperatura je znašala 10,4 stopinj C.

— Samomor v Mariboru. Marija Korosec, 43letna železničarjeva žena iz Studencev pri Mariboru, je pila v ponedeljek solno kislino. Prepeljali so jo takoj v bolnico, kjer je pa včeraj popoldne umrla. Nekaj ur pred smrtjo se je nesrečnica zavredila in dejala, da se je namenoma zastrupila. Kaj je bil vzrok samomora, ni hotela povedati.

— Černetovo truplo najdeno. Kakor smo poročali 14. t. m. je v Savi pri Tomačevem utonil 20letni trgovski pomočnik Pavel Černe iz Ljubljane. Včeraj popoldne so ga našli blizu mostu pri Sv. Jakobu. Truplo je obviselo med vrhami ob obrežju. Utopljenca je takoj spoznal njegov brat Oskar, ki so ga pozvali iz Ljubljane. Pogreb nesrečnega mladeniča bo, danes ob 16. iz cerkve Sv. križa.

— Krvav obračun pred notarjem. Pero Sekulič iz Subotice je bil ločen od svoje žene, ki je imela zadnje čase ljubavno razmerje tudi z nekim ločencem. Ker je bila hiša, v kateri sta bivala Sekuličeva, skupna last zakoncev, je Sekulič ženi predlagal, naj mu njegovo polovico izplača. Žena je pristala na njegov predlog in odšla sta k notarju. Pri notarju je bil tudi ljubček Sekuličeve žene. Med njim in možem je nastal prepir, med katerim je Sekulič potegnil iz žepa nož in navlil na ženo in ljubca. Oba je večkrat sunil z nožem in ju smrtnonevarno poškodoval. Prepeljali so ju takoj v bolnico, kjer se borita s smrtjo. Sekulič pa je moral v zapor.

— Uboj radi dekleta. V soboto zvečer je bil v občini Nerodini v Sirmiji ples, na katerem so se fantje stepli radi nekega dekleta. Fantje so se razdelili v dva ta-

bora in prišlo je do krvavega pretepa, ki so ga orožniki le s težavo udušili. Po končani zabavi se je pa vračal premožni posestnik Toma Maletič sam domov. Med potjo so ga napadli neznanji fantje in ga pretepli do nezavesti. Nezavestnega je nekdo zabol. Orožniki so dva napadalca že prijeli.

— Nalivi in toča nad Mostarjem in okolico. Nad Mostarjem in okolico že štiri dni neprestano dežuje. Dež je bil radi silne suše, ki je že vladala po ondodnih krajih, zelo potreben, vendar ga je sedaj skoro že preveč. Silni nalivi so že povzročili precejšnjo škodo, še večjo škodo pa je povzročila toča. V nekaterih krajih je toča uničila skoro vso letino. Najbolj so prizadeta sela Dračevce, Gnojnice, Blagai in Buna. Toča je bila sicer redka, vendar pa tako debela, da je vse pobila. Najbolj so prizadeti nasadi tobaka, vinogradi in sadni vrtovi.

— Slovenka obsojena v Zagrebu. Zagrebško sodišče ima čisto opravka s Slovenkami. Večinoma so to služkinje, ki pridejo služiti v Zagreb, a zaidejo ena kriva pota. Tudi te dni se je pred senatom zagovarjala radi večje tatvine služkinja Terezija Gajšek, rodom Slovenka. Gajškova je bila zaposlena pri Josipu Matiašiču, kateremu je ukradla okoli 40.000 Din. Z denarjem je zalagala svojega ljubčka, brezposelnega šoferja Ivana Boršiča, ki jo je znal spretno izkoriščati. Zato je moral tudi Boršič na zatožni klopi. Terezija je bila obsojena na tri leta. Boršič pa na dve in pol leta težke ječe. Oba mora tudi Matiašiču povrniti 15.000 Din. Sodišče je tudi pristalo na zahtevo državnega pravdnika, da mora Boršič kazeti takoj nastopiti.

— Zopet dva poskušena samomora v Zagrebu. V Zagrebu menda zopet razsaja samomorilna epidemija. Včeraj sta si skušala končati življenje dva kandidata smrti. V Kacičevi ulici je mesarski pomočnik Krunoslav Pasarič izpil večjo količino octove kisline. Žene ga je našla ležečega v kuhinji; bruhal je kri. Prepeljali so ga takaj v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično. — Na Pružni cesti se je 20letni dnevničar Ivan Oberski sprl s svojim očetom. Fant je namreč začel pojanikovati in ga po cele noči ni bilo domov. Oče ga je zato vedno ozmerjal in med njima je prišlo čisto do prepira. V ponedeljek je prišel Ivan zopet pozno domov. Z očetom sta se spila in med preprirom je sin zamahnil proti očetu. Stari je udarec prestregel in prisilil sinu krepko zaščitno. To je fanta tako udeležilo, da je odšel v svojo sobo in si prerazčul žile na roki. Domači so ga našli nezavestnega v mlaki krvi. Prepeljani je bil v bolnico.

— Samomor Dunajčanke v Osijeku. Včeraj popoldne so našli v stanovanju soboslikarja Petra Heima mrtvo njegovo ženo, 27letno Ido Heim, rodom Dunajčanko. Zastrupila se je s sublimatom. Kaj jo je gnalo v smrt, ni znano. Ido Heim je bila baje zelo lepa.

— Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, skrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne zleze in postanku golše je uravnavna delovanja črevesja z uporabo naravnega »Franz Josef-ovec grenčice« velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajo se zapreke ponehavajo s pomočjo »Franz Josef-ovec« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah. 1/1.

— Fotoaparate kupite najboljši pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9.

Iz Ljubljane

—lj Mestna občina ljubljanska bo dala na svojih poslopijih v čast gostom, ki pridejo k slavnostnim blagoslovitve motorne brigadne I. prostov, gasil in reševalnega društva v Ljubljani, razobesiti zastave. Vabim gg. hišne posestnike, da slede temu zgledu in okrase svoja poslopija z zastavami.

—lj Preselitvev pošte Ljubljana 4 iz Kopritarjeve ulice v novo mestno hišo na Poljanski cesti št. 15 se bo zaradi nepredvidenih ovir izvršila šele dne 4. julija t. l. Občinstvo naj se ta dan poslužuje drugih pošt.

—lj Filmsko glasovanje. Samo še danes in jutri ves dan do 20. imajo ljubitelji kinematografa čas in možnost, da dvignejo svoj glas za enega ali drugega svojega ljubljenoigraca ter mu pripomorejo s tem do znane popularnosti v Ljubljani. Mnogo je kandidatov in kandidatka za primat priljubljenosti ter izredno ostra bo borba. Med moškimi favoriti se navajajo v prvi vrsti imena John Gilbert, Ronald Colman, Wily Fritch, seveda tudi Igo Sym in drugi. Med filmskimi divjami pa dominirajo zlasti štiri zvezde na filmskem nebu in sicer Greta Garbo, Dolores del Rio, Brigita Helm in Vilma Banky. Katera teh bo odnesla zmago? Resne in prav opasne rivalinje so seveda še druge kandidatke kakor Lilian Gish, Clara Bow, Lya Mara in druge; videli bomo torej, kateri od navedenih bo Ljubljana prisodila prvenstvo! Ničesar se ne da prerokovati kajti vsepovedo so možna presenečenja! Najtežja je pa vsem odločitev za najlepši film — saj jih je bilo toliko lepih — da bi človek lahko dal vsem prvenstvo. »Nina Petrovna«, »Ana Karenina«, »Volga, Volga...«, »Kozaki«, »Ramonca«, to so imena filmov, od katerih je eden lepši od drugega... In kateri bo zmagal? To boste odločili vi sami, glasovalci! Posežite po glasovalcah, katere dobite brezplačno pri glavni Elinthe kino Matic, v Matični knjigarni in po večjih ljubljanskih trafikah ter oddajte tudi vi svoj glas!

—lj Za rezervne oficirje. Ljubljanski člani Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani se pozivajo, da se udeležijo v petek dne 28. tm. na Vidov dan, ki se praznuje kot spominski dan preminulih boriteljev za domovino, slovensnega rekvijema, ki bo v tukajšnji stolnici ob 10. uri popoldne. Člani naj se zberejo pol ure pred pričetkom bogoslužnega opravila v pisarni Zveze rezervnih oficirjev (Kongresni trg 1, H. nad-

stropje), odkoder bo skupen odhod s člani uprave in nadzornega odbora. — Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani. — Tudi Udrženje rezervnih oficirjev in bojevnikov, pododbor Ljubljana poziva svoje člane, da se udeležijo slovensnega rekvijema v stolnici.

—lj Zveza obrtnih združenj v Ljubljani obvešča vse obrtnike, da morajo biti na Vidovdan dne 28. junija med službo božjo vsa obratovališča zaprta.

—lj Važno za rezervne oficirje. Cete ljubljanske garnizije proslave Vidovdan 28. tm. na vojaškem vežbališču ob 8.30. Komendant dravske divizije vabi na proslavo vse v Ljubljani in bližnji okolici bivajoče rezervne oficirje.

—lj Merkurjev izlet. Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani priredi za svoje članstvo ter prijatelje društva s svojimi rodbinami v nedeljo dne 7. julija t. l. celodnevni vrlo hvaležni izlet na prirodno najlepšo točko Kokrske doline v vas Karkro pri Kranju. Odhod z glavnega kolodvoru s turistovskim vlakom ob 5. uri 15 minut rano ter povratek z zadnjim vlakom v Ljubljano. Prijave, ki so potrebne radi prevoza izletnikov iz Kranja do Koke ter radi kosila sprejema društvena pisarna Gradišče 17/l. (telefon 26—52) najkasneje do ponedeljka dne 1. julija v uradnih urah. Vabimo na obilno udeležbo, zlasti še gapevce. — Odbor.

—lj Konservatorijski orkester. Na sklepni. IV. javni produkciji gozencev ljubljanskega drž. konservatorija nastopi tudi konservatorijski orkester pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Orkester je po veliki večini sestavljen iz gozencev konservatorija, le nekatere lesne instrumente in pihala igrajo člani opernega orkestra. To je II. nastop konservatorijskega orkestra, ki obstoja pravzaprav šele letošnje šolske leto. Na spletni produkciji izrajo v spomin na 25letnico Dvorakove smrti Dvorakovo Simfonično pesnitve za veliki orkester Holoubek (Golobček). Spremljalo pa tudi tri samospeve in sicer 9. spev iz Sabat Mater ter arjo Ivana in arjo Ludmila iz Dvorakovega oratorija Sv. Ludmila. Nastop orkestra gozencev tvori II. del javne produkcije, dočim nastopijo v I. delu gozenci solopevskega oddelka Gostič, Meze in Rus. klavirskega oddelka Novaković in Šivic ter violinskega oddelka Pfeifer Leon. Podrobni spored v Matični knjigarni, kjer se dobivajo tudi vstopnice za četrtkovo produkcijo.

—lj Ruska Matica. V soboto dne 29. junija priredi Ruska Matica v balkonski dvorani univerze ob 100-letnici ruskega pisatelja G. M. Danilevskega predavanje g. lektorja Ruščina na univerzi dr. Nikolaja Preobraženskega o »G. M. Danilevskem kot pisatelju in historičnem romanistu«. Začetek ob 19. uri. Vstop prost. Vabljeni so vsi prijatelji ruske literature.

—lj Občni zbor ženske šetiakobskotrovske Ciril Metodove družnice se vrši v petek, 28. t. m. ob 5. uri popoldne v C. M. pisarni, Beethovnova ul. 2. K obilni udeležbi vabi odbor. 387-n

—lj Mestna zastavljalka bo imela redni dražbi novembra 1928 zastavljenih predmetov in sicer za dragocenosti (zlatino, srebrnino itd.) 4. julija za efekte (blago, perilo, stroje itd.) pa 11. julija t. l. od 15. ure dalje v uradnem lokalu. 389-n

—lj Dr. Perko, Novi Udmat od 27. junija do 1. julija ne ordinira. 388-n

—lj »Z delovnega trga«. Pri tukašnji »Javni borzi dela« dobi takoj zaposlitev perfektna strojepliska, ki pa mora biti brez postja. Stroj »Smith & Bress«. — Nastop takoj.

I- Celja

—c Seja celjskega mestnega občinskega sveta se je vršila v ponedeljek zvečer na mestnem magistratu pod predsedstvom župana dr. Goričana. Seja, ki je trajala skoro 4 ure, je bila zelo zanimiva. Na seji so se vršile tudi nadomestne volitve v posamezne občinske odseke in podjetja. Tik pred pričetkom seje je bil med posameznimi skupinami dosežen sporazum in so vstopili v odseke tudi vsi oni člani, ki so morali pred časom svoja mesta v odsekih iz gotovih razlogov odložiti. V celjskem občinskem svetu je pričela s tem nova doba pravega in enotnega dela vseh občinskih odborov in za dobrobit in blagostanje vsega celjskega prebivalstva.

—c Vsa Gor. Savinjska dolina bo na Petra Pavla, 29. t. m., zbrana na Ljubnem, kjer se bo vršila proslava celjskih legionarjev na trati legionarja Martina Sema. Proslava se vrši ob vsakem vremenu. Vabljeni je na to proslavo vse nacionalno občinstvo. Celjani imajo ugodno avtobusno zvezo pri vlakih, ki odhaja iz Celja ob tri četrt na 8. uro in pride na Šmartno ob Paki okrog 9. ure. Legionarji iz Celja in njega okolice pridejo s posobenim avtobusom okrog 11. ure na Ljubno.

—c Veliko neurje v Spodnji Savinjski dolini. V noči med ponedeljkom in torkom je divjala nad Spodnjo Savinjsko dolino in deloma tudi nad Celjem silno neurje. Treskalo, grmelno, deževalo, bliskalo se je tako, da ljudje niso mogli spati in so prestrašeni vstajali iz posteli in zrli skozi okna v razvidjano noč. Savinja je včeraj močno narasla in vali svoje umazane valove po polni strugi, v kateri je še pred 24 urami mrgolelo nešteto kopalcev in kopaljk v nizki, topli in bistri vodi. Temperatura je včeraj znatno padla.

—c Izgubljen dežnik. Zasebnica Ljubica Drakoličeva iz Zagreba je izgubila v nedeljo popoldne v celjskem Mestnem parku nov modern svilen dežnik, vreden 360 Din. Pošten najditelj naj ga odda na policiji.

—c Film »Dalje Časa Orleanska« ki ga je v Ljubljani dalje časa predvajal Elini kino Matica, je prisel tudi v Celje in ga predvajajo od včeraj dalje vsak večer od vštete sobote 29. tm. v Mestnem kinu v Celju. Zanimanje za krasni film je izredno veliko.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Porod brez bolečin

Newyorški specialist za porodništvo dr. Gwathmey je poročal na zdravniškem kongresu o senzacionalnih poskusih, pri katerih gre za to, da se prepreči vse bolečine pri porodu. Njegov referat je vzbudil med zdravniki veliko zanimanje.

Na newyorški kliniki je bilo zadnje mesece pod njegovim nadzorstvom tisoč porodov in vse matere so rodile brez najmanjših bolečin. Dr. Gwathmey prepreči porodno bolečino na ta način, da vbrizga porodnični zmes scopolamina in morfija, raztopljen v epsonovi soli. Porodnica po porodu zaspi in ne čuti nobenih bolečin, pa tudi refleksna gibanja izostanejo tako, da lahko posluje zdravnik nemoteno. Dr. Gwathmey je prepričan, da se bo ta metoda kmalu razširila po vsem svetu tem bolj, ker injekcija organizmu nič ne škoduje.

Profesor ubil medicinko

Splošno senzacijo je vzbudilo v Ameriki priznanje bivšega profesorja živinozdravništva na univerzi v Ohio dr. Jamesa Snocka. Pod težjo dokazov je profesor po dolgem oklevanju priznal, da je s kladivom ubil svojo ljubico Hixovo, slušateljico medicinske fakultete. Udaril jo je večkrat s kladivom po glavi tako, da ji je prebil lobanjo, ker je pa še živela, ji je prerezal grlo, da jo reši strašnih muk.

Preiskava je pokazala, da je imel profesor z dekletom ljubavno razmerje, čeprav je bil oženjen. Dekle je bilo zelo ljubosumno in rado je segalo po narkotičnih sredstvih, katera ji je dajal profesor. Profesor je hotel odpotovati s svojo rodbino na kmete na počitnice, toda ljubica ga ni pustila. Baje ga je hotela ustreliti in v kritičnem trenutku jo je profesor udaril s kladivom po roki. Vsa razjarjena je navalila na profesorja in ga hotela udariti z revolverjem po glavi, toda profesor jo je prehitel in jo udaril 20 krat s kladivom po glavi. Končno ji je prerezal še grlo. V profesorjevem avtomobilu so našli sledove krvi in tako je bil zločin odkrit. Profesor se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Za Tutankamnov zaklad se pripravajo

Angleški znanstveniki in pravniki se zelo zanimajo za spor, ki ga vodijo dediči znamenitega najditelja kraljevskih grobov v Luxoru lorda Carnavona. Gre za zaklade egiptskega kralja Tutankamna. Del zakladov zahtevajo lordovi sorodniki. Obrnili so se na vrhovnega angleškega komisarja v Kairi lorda Lloyda s prošnjo, naj posreduje, da dobe te dragocenosti. Sporni zaklad predstavlja neizmerno bogastvo. Vrednost draguljev, zlatnine in srebrnine se da vsaj približno določiti, nemogoče je pa oceniti razne relikvije in dragocene starinske predmete.

Ko je lord Carnavon po dolgem prizadevanju našel Tutankamnov grobnico in odprl notranje prostore kraljevega groba, je dvignil zaklad in sklenil z egiptsko vlado pogodbo, ki mu daje lastninsko pravico do zaklada. Po pogodbi pripada od vsake relikvije po en eksemplar lordu Carnavonu, starinske dragocenosti, ki so se našle samo v enem eksemplaru, pa velikemu državnomu muzeju v Kairi. Izkopnine še niso bile končane, ko je lord umrl. Pičila ga je strupena muha. Lordovi dediči zahtevajo vse duplikate, ki sta jih izkopal lord in po njem njegov asistent Carter. Gre v prvi vrsti za Tutankamnov prestol iz čistega zlata, dalje za več krst, ki predstavljajo krasna umetniška dela. K unifikatom spadajo tudi razne s hieroglifi popisane plošče. Tutankamnov vladarske insignije in vsi papirusi. Poleg teh dragocenosti je našel lord s svojim asistentom mnogo relikvij v večih eksemplarijih. To je večinoma starinsko orožje, posode iz čistega zlata, zlata tiara, okrašena z diamanti in mnogo drugih dragocenosti. Vrednost zlata in draguljev se ceni na pol milijona funtov Sterlingov. Muzejska cena je pa mnogo večja, kajti najdeni predmeti predstavljajo kulturo Egipta Tutankamnov dobe.

Egiptska vlada je odklonila zahtevo lordovih dedičev z motivacijo, da je sklenila pogodbo samo z lordom in da z njegovo smrtjo odpadejo vse njene obveznosti. Pozneje je zavrgla ta argument in izjavila, da tvorijo v kraljevi grobnici najdene dragocenosti celoto in da bi bila dragocena zbirka uničena, če bi izročila lordovim dedičem duplikate. To stališče zavzemajo tudi nekateri angleški strokovnjaki. Zadeva se bo obravnavala pred sodiščem.

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

V februarju l. 1848.

XXIII.

Koncert v rue de l'École de Médecine.

Med mnogimi zgodovinskimi ulicami Pariza zavzema rue de l'École de Médecine odlično mesto. V tej ulici stoji hiša, v kateri je stanoval Danton, najmočnejši med prvimi voditelji revolucije.

V sosedni hiši je stanoval Marat, velika hijena republike, kajti bil je bolj krvoloč, nego silen. Tu je našel tiran tudi tragično smrt. Umorila ga je Charlotte Corday. V tretji hišici, baš nasproti Maratovega doma, je stanoval šakal republike, čevljar Simon, znan posebno kot jetniški paznik Ludvika XVI.

Na mračnem stopnišču te hiše je nesrečni princ pogosto pretakal solze, dokler ga ni prepočil osoren glas teža čevljarja nazaj v tesno sobico, kjer so ga čakale nove muke, katerih ga je slednjič rešila smrt.

Omenjena ulica je igrala važno vlogo tudi v revoluciji 1848, o čemur se bo mogočel čitatelj sam prepričati, če nas spremi v drugo hišo v isti ulici in vstopi v veliko dvorano v prvem nadstropju.

Dvorana je bila brez pohištva, če ne računamo klopi, ki so stale tako tesno skupaj, da se je človek komaj prerinil mimo njih.

Pred vsako klopjo je stal pult, pritrjen h klopi. Na vsakem pultu je ležala odprta knjiga velikega formata, kakor da so note.

Na notranji strani, kjer so bila vrata v stransko sobico, je stal na podiju stol, pred njim pa zopet pult.

Nekega večera sredi februarja 1848 so zasedli vse klopi v tej dvorani možje, ki so pripadali, sodeč po obrazih in obleki, višjim krogom. Naslonjen na stol in obrnjen h klopem je stal na podiju mlad, gladko obrit mož lepega, oduševljenega obraza.

Pravkar je bil zaključil plameč govor o svobodi. Ko je umolknil, je čital odobravanje v obeh svojih poslušalcev, dasi se ni dvignila nobena roka, pa tudi nobena usta se niso odprla, da bi mu pritrjevala. Molk je bil sama posledica previdnosti.

Govornik se je spoštljivo poklonil poslušalcem in očitno se je čutil počaščenega, da mu vsi pritrjujejo.

Pri tem se je ustavil njegov pogled

na nekaterih glavah, kakor bi se hotel prepričati, če se strinjajo z drugimi.

Te glave so govorniku zadovoljno in vzpodbujajoče kimalo, kakor če učitelj s pogledom pohvali in bodri učenca.

Mladenič je hotel nadaljevati svoj govor, ko je nekdo štirikrat potrkal na vrata. Vsi so se ozrli.

— To je Armand Cambon, — je dejal nekdo.

— Sviri nas, — je pripomnil drugi. Hitel je k vratom in jih odprl.

Armand Cambon je vstopil. Bil je ves prepaden in upehan.

— Slišal sem korake vojakov na ulici in videl sem bajonete, — je vzkliknil.

— Mislite, da so vojniki namenjeni k nam? — je vprašal mož srednjih let, precej okrogel in z lepimi potezami na obrazu, ki so pričale o kremenitem značaju in samozavesti.

— Zdi se mi, da prihajajo k nam, — je odgovoril Armand.

— Dobro! — je nadaljeval mož srednjih let, — vtaknite torej ključ v ključavnico in stopite k vratom. Toda pazite, da ne bo na vašem obrazu nobenega sledu strahu. Naj se zgodi kakoli, vojniki ne smejo opaziti, da imate slabo vest, monsieur Armand, sicer...

— Tiše! — ga je prekinil Armand, — na stopnicah slišim korake.

Treba je bilo torej pogledati na cesto in na stopnice, da se ugotovi, koliko je resnice na trditvi našega junaka, ki stopa znova na plan.

Pred hišo je stala močna straža municipalne garde, a po stopnicah so prihajali previdno štirje možje, eden v civilu, trije pa v znanih uniformah mestnih seržantov.

V predsobi je gorela luč tako, da so bile stopnice za silo razsvetljene.

Mož v civilu je začuden pokazal na ključavnico in stopite k vratom. Na stavil uho na vrata in napeto poslušal.

Trije seržanti so stali za njim in iztegivali vratove proti vratom.

Mož v civilu se je naenkrat ozrl in začuden pogledal seržante, ki so se nehotе spogledali.

Vzrok je bil ta, da so se slišali iz dvorane zelo ostril in hreščeci zvoki. Človek bi mislil, da vsi muzikanti velikega orkestra hkrati uglašujejo svoje instrumente.

— Kaj je to? — je zašepetal mož v civilu. — Pa se vendar nismo zmotili.

— Hiša št. 15, prvo nadstropje, edina vrata na hodniku, — je odgovoril prvi seržant. — Ni mogoče, da bi se bili zmotili.

— Da, res, je, — sta pritrjela druga dva seržanta.

— Toda človek bi mislil, da se pripravljajo v dvorani na koncert, — je menil mož v civilu.

— Da, toda to je peklerska muzika, — je pripomnil seržant, ki je imel očitno občutljiva ušesa.

— Prav pravite, tam igrajo menda sami peklerski, — je dejal mož v civilu.

Potem je odprl vrata in vstopil v dvorano. Seržanti so mu sledili, toda samo do praga.

Dvorana je bila približno taka, kakor malo prej, kajti vsi zborovalci so ostali na svojih mestih.

Edina dekoracijska izprememba je bila ta, da so bile vse note na pultih odprte in da je imel vsak zborovalec v rokah kak instrument, flavto, klarinet, gosli itd.

Govornik, ki je zdaj sedel na stolu, je držal v roki taktirko in pridno je prebiral note, ležeče pred njim na pultu.

Hreščeca godba je utihnila, ko je vstopil mož v civilu. Vsi zborovalci so se obrnili k njemu in nihče ni kazal znakov presenečenja ali strahu.

Mož v civilu se je najbolj zanimal za Armanda, stoječega pri vratih.

Mladi delavec se mu je nisko poklonil.

— Od kod tolika čast, da nas poseti sam policijski komisar? — je vprašal smeje.

Policijski komisar, krepak mož srepnih oči, ki so izdajale njegov poklic, se je ozrl po zborovalcih, potem se je pa obrnil k Armandu.

— Vi ste prispeli nedavno v Pariz, — je dejal.

— Prispeli ste iz Lyona.

— Če veste, da sem bil v Lyonu, morate tudi vedeti, da sem bil v Marseillu in v Rouenu.

— Da, monsieur. Ste potovali v ta mesta s trebukom za krumoh?

— Da, monsieur... Ker pa nisem dobil primerne dela, sem se vrnil v Pariz.

— Kakor vidim, ste se vrnili zdravi in zadovoljni. Ne pozna se vam dolgo potovanje, še manj pa posledice brezposelnosti. Zdi se mi, da ste trdnega zdravlja, gospod.

— Sem pač delavec, a sami veste, da je delavec kakor velblod. Trpi lahko lakoto in žejo, če ima delo ali ne. Da ni temu tako, monsieur Didiere, bi bilo moralo mesto pokopati zadnje tri mesece na svoje stroške najmanj štirinatisoč delavcev in sicer samo v Parizu.

— Po povratku v Pariz ste se nastanili v svojem starem stanovanju v rue Etienne.

Napoleon je bil tudi v ljubezni kavalir

Kakor pretežno večino moških, tako so ženski čari tudi njega lahko spravili na kolena. — Josefina de Beauharnais je odpustila, da ga je varala.

Malo je bilo na svetu znamenitih mož, ki bi jih potomstvo tako obrekovalo in blatilo, kakor velikega Napoleona. O njem je izšlo že nebroj resničnih razprav, napisani so bili celo romani in marsikaj se nanaša na njegovo razmerje do žensk. Mnogi slikajo Napoleona kot despotičnega ljubimca, ki je znal streti vsak odpor in prisiliti vsako žensko, da se mu je udala. V ženskah je vzbujal baje strah, nikakor pa ne ljubezni. Tako pravi o njem en zgodovinar. Drugi pa trdi, da se je Napoleon zaljubljal iz strasti, ne pa iz ljubezni in da je kazal tudi v občevarstvu z ženskami vse znake vojskovodje. Kakor na bojnem polju, tako tudi v damskih salonih ni poznal poraza. Zmaga za vsako ceno je bila njegova deviza tudi v ljubezni. Z ženskami se ni nikoli dolgo ukvarjal. Zaljublil se je vedno hitro in večkrat je bil naravnost brutalen.

Tako pravijo o Napoleonu nekateri zgodovinarji. V resnici pa nimamo nobenega dokaza od onih, ki so Napoleona osebno poznali in ki bi edini lahko povedali, kakšen je bil v občevarstvu z ženskami. Vsi zgodovinski zbrani dokazi pričajo, da je bil Napoleon pravi vitec, potrpežljiv v ljubezni, celo v primerih, ko so ga ženske provocirale. Res je večkrat izbruhnil njegov burni temperament, kakor takrat, ko madame Walewska ni hotela uslišati njegove prošnje in rešiti življenje. Takrat se je pokazal Napoleon kot zelo temperamenten in strasten mož. Oči so se mu zaiskrile in zakričal je: »Morate me ljubiti! Obnoviti sem ime vaše dežele! Storim za vas še več, toda pogledite na uro, ki jo držim v roki. Kakor razbitem na kocke to uro voričjo vas, tako razbitiem tudi Poljsko in vse vaše nade, če ne uslišite moje prošnje in ne postanete moja.«

In res je treščil uro ob zid, da se je razbila na drobne kosčke, potem se je na obrnil k nesrečni ženi, ki se je bila onesvestila. Ko se je zavedla, je klečal Napoleon pred njo in ji brisal solze.

Do burnega prizora je prišlo tudi, ko je zvedel, da je podaril lepi igralki Georgosovi pajčolan njen bivši ljubček. Napoleon ji je strgal pajčolan z obraza in ga potepal. Ko se je pomiril, ga je bilo sram in na kolenih je prosil igralko odpuščanja.

Taki izbruhi temperamenta so bili pa zelo redki. To so bili trenutki, ki izginajo kakor prah v slavni Napoleonomi karijeri. Ko je bila igralka Georgesova prvič povabljena k Napoleonu, takrat še prvemu konzulu Francije, v St. Cloud, jo je obšla groza, kakor omenja v svojih spominih. Pozneje se je pa prepričala, da Napoleon ni tako strašen in nasilen, kakor ga opisujejo. Gospodinja Evrope opisuje igralka kot ljubeznivega, veselega moža. Med drugim pripoveduje, kako sta se igrala po salonih in hodnikih v St. Cloud slepe miši, kako je sedel pred njo na preprogi in igral vlogo zaljubljenega solarčka, kako je skakal pred zrcalom z vencem belih rož na glavi in vzkliknil: Poglejte, Georgina, poglejte, kako lepo mi pristoja ta venec! Podoben sem muhi v mleku.

Se nobena ženska na svetu ni poznala tako ljubeznivega, nežnega in viteškega ljubčka, kakor Josephina de Beauharnais v možu, ki ji je posadil krono na glavo in ki ga je tako podla varala. Ko je bil po prvih dveh medenih dneh poklican k svoji aimadi v Italijo, je pošiljal redno vsak dan svoji ženi po posebnem kurirju pismo, v katerem ji je odkrival vso svojo globoko ljubezen. V Nizzi, kjer je bil noč in dan zaposlen z organizacijo armade, je bil v mislih vedno pri Josephini. Njeno sliko je nosil vedno pri sebi in često je klečal in molil pred njo.

Toda ta čas je bila Josefina v Parizu preveč srečna, da bi mislila na svojega moža. Kot žena velikega Napoleona je bila prava cesarica. Vse mesto jo je slavilo, na vsaki svečanosti so se pletniči kar trgali za njo. Če je prišla v gledališče, je vse občinstvo vstalo in ji prirejalo ovacije. Toda Napoleon je postal nestrpen, v vsakem pismu jo je prosil, naj pride takoj za njim. Ker moža ni mogla več ignorirati, si je izmislila pretvezo, da bi ji ne bilo treba potovati v Italijo. Pisala mu je, da postane kmalu mati. Napoleon je bil nepopisno srečen in takoj je odgovoril, naj mu odpusti, ker trpi, on jo pa sumiči. In tudi, ko je zvedel, da se Josefina kljub »nosečnosti« udeležuje vseh zabav, ji ni ničesar očital. Celo ko je dobil nepobitne dokaze, da ga vara z drugimi, ji je odpustil.

Pristopite k „Vodnikovi družbi“

ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les. — Vsaka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo.

FRAN ŠUŠTAR

lesna industrija in trgovina, parna žaga
LJUBLJANA, Dolenjska cesta 12

134

Najpopolnejši STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri trvdki

LUD. BARAGA, Ljubljana
Selenburgova ulica 6/1.

Brezplačen posk. 15letna garancija
Telefon št. 2980, 21-L

Zahvala.

Za številne dokaze iskrenega sočutja ob bolezi in smrti naše nepozabne mame, stare mame in tete, gospe

Antonije Felber

za poklonjeno cvetje, kakor tudi za spremstvo na njeni zadnji poti, se najiskrenejše zahvaljujejo

rodbine: FELBER, OGRIC, JAKOVAC in HORTNER.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Izjava.

s katero podpisana preklečujeva dne 21. t. m. na stavbi g Sagmeister napram gospej Milki in gospodu Anton Sagmeister v skrajni razburjenosti izražene žaljivke ter se jima zahvaljujeva, da sta odstopila od vseh sodnih korakov. Isto tako preklečujem podpisani žaljive izpade proti gospodu Jože Hauptmanu, ki sem ga v skrajni razburjenosti celo dejansko napadel, zakar se javno oproščam ter se mu istotako zahvaljujem, da je odstopil od vseh nadaljnjih sodnih korakov.

ANA in BRUNO BALANTIČ.

Mag. št. 21955/29.

Razglas.

Magistrat glavnega mesta Ljubljane odreja, da ne smejo posegati javnih kopalšč osebe, ki so bolne na nalezljivih boleznih, ki imajo kožne izpuščaje ali kožne čire oziroma rane, nadalje osebe, ki nosijo na sebi ali v obleki mrčes.

Mestni magistrat bo na podstavi sanitetnega zak. z dne 30. aprila 1870 drž. zak. št. 18 § 4a izvrševal po svojih organih strogo nadzorovanje v kopalščih in bo dotične osebe strogo kaznoval v smislu min. naredbe z dne 30. aprila 1857 drž. zak. 198.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 14. junija 1929.

Makulturni papir

19 à Din 4

oročala uprava "Slov. Naroda"

„ŽIVLJENJE IN SVET“

EDINA SLOVENSKA TEDENSKA REVILJA

ki daje na leto dve knjigi, vsako po več kot 700 strani ilustriranega štiva najraznovrstnejše vsebine, končuje

peto knjigo

in vabi pred začetkom šeste knjige vse one ukazeljne Slovence, ki še niso naročeni nani, da pristopijo v krog njegovih tisočeri in tisočeri naročnikov, kajti čim višja bo naklada, tem boljši in cenejši bo časopis.

Naročnina je neznatna:

Za 40 Din nad 700 strani poučnega in zabavnega štiva s par sto slikami in lepimi umetniškimi prilogami je naravnost malenkost.

Naročnina se lahko plačuje tudi četrtletno 20 Din in mesečno 8 Din.

Uprava in uredništvo
»Življenja in sveta«
Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Prihodnja številka Življenja in sveta

bo vsebovala med drugim:
Poslednji ostanki hajdukov in hajduštva. — Ali žulželke čutiljo bolečino? — Najtemnejši čas medicine. — Polet stozl stratosfero. — Dežela »okraj zemeljske oble«. — Kakšna je pomlad na severu. — Plišva, značaj in otrok.
Številki, ki bo bogato ilustrirana, bo priložena kakor običajno lepa umetniška priloga.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakmah. Za odgovor znakmo. — Na vprašanje brez znakme ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.

Vajenca

za zlatarsko obrt, pridnega in poštenega, išče Kajo Delek, zlatar v Ljubljani, Vidovdanska c. 2. 1319

Invalid,

ki ni invalid, naj pošlje svoj naslov na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Zvesta prijateljica in družabnica 1374«.

Slovinci!

ki prihajate v Split, oglasite se v edini slovenski restavraciji »Pri belem Orlu«. Rendezvous Slovinci! — Jakob Briski, Split, Zvonimirova ulica. 1373

Brzovjavne droge

6.50 do 9 m dolge, 12—13 na vrhu debele kupim. Obvezne ponudbe na Korosec, Smartno ob Paki. 1372

Strojnika

dobro izurjenega, iščemo za takoj k parnemu stroju za naš kamnolom Orehovo pri Sevnici. — Ponudbe s spričevali poslati na naslov: Jugoslovenska industrijska in trgovačka d. d., Zagreb, Sudnička br. 1. 1371

Specijalna delavnica

za previjanje električnih motorjev in popraviljanje vseh aparatov. F. PERČINLIČ, elektro-mehanično podjetje, Ljubljana, Gosposvetiška 16 (restavracija pri Levlu). 1355

»Walter« pletilni stroji

po želji tudi s aparatom za vzorčno pletenje v več barvah delujejo najskupnejše, popravila spleh ne potrebujejo Zaloga in pouk v Ljubljani P. Kos Židovska ulica 5. 48/L

Sprejme se takoj

strugarski pomočnik, FR. ROJINA Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8. 1369

Športni

otroški voziček

dobro ohranjen, na prodaj. — Poizve se na upravi tega lista. 1326

Odvetniškega kandidata

sprejme dr. Ivan Sajovic, odvetnik, Kočevje. 1363

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priporočila najboljših tiskarjev, tice, škole, partiture i ostale potrebitne za vsa glasbala. — Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franko

Zahvala,

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti našega preljubljenega sina, brata, svaka, strica gospoda

Bogomil Černiveca

sina mesarja

ter za poklonjene vence in cvetje se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Iskreno se zahvaljujemo čast duhovščini, posebno še čast. gospodu patru Angeliku za tolažilne besede ob zadnji uri, ter vsem onim, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi poslednji poti.

Ljubljana, dne 27. junija 1929.

ZALUJOCI OSTALI.